

15. naše fakulta

15 | 4. ročník | květen 2013

informační bulletin
Lékařské fakulty
Masarykovy univerzity

obsah

TISKOVÁ KONFERENCE K NÁVRHU ZÁKONA O UNIVERZITNÍCH NEMOCNICÍCH	3
ZE ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY LF MU	5
CÉVNÍ ONEMOCNĚNÍ MOZKU, HYDROCEFALUS	7
PROJEKT CENTRA JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA LF MU	8
TELEMEDICÍNA 2013	10
XXV. VANÝSKŮV DEN A STÉ VÝROČÍ NAROZENÍ PROF. HENDRICHA	12
PROF. HERMERÉN HOSTEM BIOLOGICKÉHO ÚSTAVU LF MU	14
SEDMILETÝ VÝZKUM KLINIKY INTERNÍ, GERIATRIE A PRAKTICKÉHO LÉKAŘSTVÍ	16
IV. KONFERENCE AKUTNĚ.CZ A KURZ URGENTNÍ MEDICÍNY 2013	17
VE ZDRAVÉM BRNĚ ZDRAVÝ ZUB	24

**VÁŽENÍ A MILÍ ČLENOVÉ AKADEMICKÉ OBCE,
VÁŽENÍ ČTENÁŘI NAŠEHO PERIODIKA.**

DOSTÁVÁTE DALŠÍ ČÍSLO ROKU 2013.

DOMNÍVÁM SE, ŽE HLAVNÍMI DISKUTOVANÝMI ZÁLEŽITOSTMI BYLY NYNÍ SLUČOVÁNÍ NEMOCNIC A FINANCE. FINANCE LF JSOU SNAD JIŽ VYŘEŠENY A MŮŽEME LETOS OČEKÁVAT RELATIVNÍ FINANČNÍ STABILITU. NÁŠ SENÁT SCHVÁLIL JAK FINANČNÍ UZÁVĚRKU ZA ROK 2012, TAK PLÁN NA ROK 2013. BUDEME MUSET ALE UDĚLAT HODNĚ PRÁCE, ABYCHOM MĚLI FINANČNÍ STABILITU I V NÁSLEDUJÍCÍCH LETECH. JSEM PEVNĚ PŘESVĚDČEN, ŽE BEZ URČITÝCH RACIONALIZAČNÍCH OPATŘENÍ, ALE HLAVNĚ, BEZ ZVÝŠENÍ PODÍLU SAMOPLÁTCŮ, TO NEPŮJDE. TADY BUDE POTŘEBA VYUŽÍT DOKONALE CELÝ POTENCIÁL NAŠÍ LF.

SLUČOVÁNÍ NEMOCNIC, TISKOVÉ KONFERENCE... ANO, JE PRAVDA, ŽE STANOVISKO VEDENÍ UNIVERZITY I VEDENÍ LF JE TAKOVÉ, ŽE IDEÁLNÍ SITUACÍ VE MĚSTĚ BRNĚ BY BYLA JEDNA KONSOLIDOVANÁ, VELKÁ, SILNÁ A FINANČNĚ STABILIZOVANÁ UNIVERZITNÍ NEMOCNICE. JESTLI K TOMU ALE DOJDE, JAK A KDY, NENÍ ZATÍM ZCELA JISTÉ. VYŽADUJE TO TOTIŽ ZMĚNY ZÁKONŮ, A TO NENÍ JEDNODUCHÉ. MŮŽEME VŠAK ŘÍCI, ŽE DĚLÁME DOHROMADY S VEDENÍM OBOU STÁVAJÍCÍCH FAKULTNÍCH NEMOCNIC VŠE PRO TO, ABY TYTO PROCESY PROBÍHALY MAXIMÁLNĚ RACIONÁLNĚ.

**VÁŠ
JIRÍ MAYER**

MASARYKOVA UNIVERZITA CHCE V BRNĚ JEN JEDNU UNIVERZITNÍ NEMOCNICI

ZŘÍZENÍ POUZE JEDNÉ UNIVERZITNÍ NEMOCNICE V BRNĚ, KTERÁ BY VZNIKLA SLOUČENÍM STÁVAJÍCÍCH DVOU FAKULTNÍCH NEMOCNIC, JE OPTIMÁLNÍM ŘEŠENÍM PRO ZAJIŠTĚNÍ SPECIALIZOVANÉ ZDRAVOTNICKÉ PÉČE A VÝUKU LÉKAŘŮ A ZDRAVOTNÍKŮ. SHODLO SE NA TOM VEDENÍ MASARYKOVY UNIVERZITY S PŘEDSTAVITELI FAKULTNÍ NEMOCNICE BRNO A FAKULTNÍ NEMOCNICE U SV. ANNY. SE VZNIKEM UNIVERZITNÍCH NEMOCNIC POČÍTÁ NÁVRH ZÁKONA, KTERÝ PŘEDLOŽILO MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ.

Tisková konference k návrhu zákona o univerzitních nemocnicích a jeho dopadu na zdravotní péči a výuku lékařů v Brně.

Za účasti:

rektora Masarykovy univerzity doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D.,
ředitele Fakultní nemocnice Brno a Fakultní nemocnice u sv. Anny MUDr. Romana Krause, MBA,
prorektora pro rozvoj Masarykovy univerzity prof. MUDr. Martina Bareše, Ph.D.,
děkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc.

„V Brně máme jednu lékařskou fakultu. Pro další rozvoj spolupráce v oblasti výzkumu i organizaci výuky bude mnohem lepší, když budeme mít pouze jednu univerzitní nemocnici,“ řekl rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek.

Plánovaná transformace fakultních nemocnic na veřejné instituce podle něj přinese sblížení pravidel pro fungování s univerzitami, které již jako veřejné instituce působí.

„Nové uspořádání umožní snížit určité napětí, které v poslední době vyvolával rozdílný režim vysokých škol a fakultních nemocnic,“ dodal Bek.

„Prvním krokem ke vzniku Univerzitní nemocnice bude sloučení Fakultní nemocnice Brno, Fakultní nemocnice u sv. Anny a Centra kardiovaskulární a transplantační chirurgie zvláštním zákonem,“ řekl ředitel Fakultní nemocnice Brno Roman Kraus současně pověřený řízením Fakultní nemocnice u sv. Anny.

Hlavními činnostmi budoucí univerzitní nemocnice bude poskytování léčebné péče tak, aby bylo možné zajistit i praktickou výuku studentů lékařských i nelékařských zdravotnických oborů a realizovat vědu a výzkum.

Zodpovědnost za lékařskou péči přitom musí nést univerzitní nemocnice a za kvalitu akademické činnosti v plném rozsahu univerzita, která musí být také výhradním nositelem akreditace studijních programů.

„Právě těsné propojení lékařské péče s výzkumem umožňuje, že jsou pacienti léčeni nejmodernějšími metodami,“ zdůraznil prorektor pro rozvoj Masarykovy univerzity Martin Bareš.

Lékařská fakulta přitom musí být i nadále nedílnou součástí multioborové univerzity, což umožňuje naplno propojit medicínský výzkum s poznatky i z ostatních vědních oborů rozvíjených na Masarykově univerzitě.

„Sloučení fakultních nemocnic do jedné univerzitní bude mít pozitivní efekt pro studenty, zjednoduší se organizace výuky, zvýší se prostupnost studia, usnadní se vznik mezioborových pracovních a vědeckých skupin,“ řekl děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity Jiří Mayer.

V čele univerzitní nemocnice bude stát ředitel, kterého jmenuje správní rada složená ze

zástupců čtyř zástupců ministerstva zdravotnictví, čtyř představitelů vysoké školy a jednoho reprezentanta kraje. Univerzitní nemocnice by měly mít také svou dozorčí a vědeckou radu. Podmínky financování univerzitní nemocnice musí být nastaveny tak, aby její hospodaření nebylo ztrátové. Na ekonomické stabilitě univerzitní nemocnice by se kromě plátců zdravotního pojištění přes zdravotní pojišťovny měl podílet i stát, kraj a město. Náklady vynaložené výlučně na praktickou výuku studentů lékařské fakulty bude hradit stát.

Z ŘÁDNÉHO ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY LÉKAŘSKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY, KTERÉ SE KONALO 21. 3. 2013

ZASEDÁNÍ VR ZAHÁJIL DĚKAN LF MU PŘIVÍTÁNÍM DVOU NOVĚ JMENOVANÝCH ČLENŮ VR LF MU DOC. MUDR. LUŽKA HAMANA, PH.D. (LF UK A FN HRADEC KRÁLOVÉ) A MUDR. PAVLA BŘEZOVSKÉHO, MBA (STÁTNÍ ÚSTAV PRO KONTROLU LÉČIV PRAHA).

JMENOVACÍ ŘÍZENÍ

Proděkanka prof. Vašků uvedla habilitační řízení v oboru **Onkologie** MUDr. Luďka Poura, Ph.D., odborného asistenta IHOK FN Brno a LF MU.

Odbornou charakteristiku přednesl předseda návrhové komise prof. MUDr. Miroslav Penka, CSc.

MUDr. Luděk Pour, Ph.D., se dlouhodobě věnuje široké problematice hematologických malignit, ve své odborné orientaci se zaměřuje především na topiku mnohočetnému myelomu. Od roku 2002 doposud pracuje na Interní hematoonkologické klinice (IHOK) Fakultní nemocnice Brno a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity.

Je nebo byl hlavním řešitelem tří grantových projektů IGA se zaměřením na mnohočetný myelom. Je autorem nebo spoluautorem 44 původních recenzovaných prací, z toho bylo 24 publikováno v časopisech s impact faktorem. Prvním autorem je u 5 prací v časopise s impact faktorem. Celkový impact faktor činí 44,734. Je spoluautorem nebo autorem celkem 28 kapitol v českých monografiích.

Jeho práce bez autocitací byly celkem 105× citovány dle databáze WOS a podle databáze Scopus 158×. Hirschův index činí 7. O významu práce autora svědčí i fakt, že jeho prvoautorská práce byla citována i v prestižním Journal of Clinical Oncology jehož impact faktor v době citace činil 13,069.

MUDr. Pour je členem domácích odborných společností (České hematologické společnosti ČLS JEP a České myelomové skupiny, na jejímž chodu a organizaci se aktivně podílí).

MUDr. Luděk Pour působí od roku 2008 až dosud jako odborný asistent, podílí se na pravidelné výuce studentů LF MU, vede praktická cvičení a semináře a podílí se rovněž na zkoušení studentů.

Jeho přednáška pro odbornou veřejnost na téma „Nové účinné léky v terapii mnohočetného myelomu“ se konala dne 7. 3. 2013 a byla kladně hodnocena habilitační komisí.

Před vědeckou radou obhájil habilitační práci na téma „Diagnostika a léčba mnohočetného myelomu“.

Návrh na jmenování MUDr. Luďka Poura, Ph.D., docentem onkologie bude postoupen rektorovi Masarykovy univerzity.

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ

- **MUDr. Julie Bienertová-Vašků, Ph.D.**, Ústav patologické fyziologie LF MU, obor Patologická fyziologie
- **Prim. MUDr. Zuzana Čermáková, Ph.D.**, odborná asistentka LF Ostrava se zaměřením na transfuzní lékařství – obor Vnitřní lékařství

PROFESORSKÉ ŘÍZENÍ

- **doc. MUDr. Radovan Příkryl, Ph.D.**, Psychiatrická klinika LF MU, obor Psychiatrie

OD POSLEDNÍHO ZASEDÁNÍ VR OBHÁJILI NA LF MU DISERTAČNÍ PRÁCI

- Mgr. Stanislav Stejskal, výzkumný a vývojový pracovník CBIA FI MU
- MUDr. Jiří Pol, lékař CKTCH Brno
- MUDr. Kamil Ďuriš, výzkumný a vývojový pracovník Neurochirurgické kliniky FN Brno
- MUDr. Jan Hlavsa, sekundární lékař Chirurgické kliniky FN Brno
- Mgr. Lenka Drlíková, Klinika tělovýchovného lékařství a rehabilitace LF MU
- MUDr. Bohdana Rezková, Ústav preventivního lékařství LF MU
- Mgr. Jana Straková, asistentka Katedry ošetrovatelství LF MU
- MUDr. Markéta Petrovová, odborná asistentka Kliniky pracovního lékařství FN u sv. Anny
- MUDr. Petr Malenka, lékař Kliniky pracovního lékařství FN u sv. Anny
- MUDr. Jan Hemza, primář Neurochirurgické kliniky FN u sv. Anny
- MUDr. Vojtěch Pokorný, lékař Kliniky úrazové chirurgie FN Brno
- Mgr. Petr Veselý, DiS., asistent Katedry optometrie a ortoptiky a optometrista Kliniky nemocí očních a optometrie FN u sv. Anny
- MUDr. Dagmar Adámková Krákorová, lékařka KKOP MOÚ
- Mgr. Soňa Čejková, CMBGT IHOK FN Brno a LF MU
- Mgr. Kateřina Vopěnková, asistentka Biologického ústavu LF MU

CÉVNÍ ONEMOCNĚNÍ MOZKU A HYDROCEFALUS

HOTEL INTERNATIONAL, 18. 4. 2013

PROF. MUDR. MARTIN SMRČKA, PH.D., MBA

Dne 18. 4. 2013 pořádala Neurochirurgická klinika LF MU a FN Brno pravidelnou konferenci, pořádanou 1× ročně pro spolupracující pracoviště ze spádového regionu, tentokrát na téma Cévní onemocnění mozku a hydrocefalus. Na semináři zaznělo 6 přednášek, které představily Neurochirurgickou kliniku LF MU a FN Brno v rámci Komplexního cerebrovaskulárního centra FN Brno. V jedné obsáhlejší přednášce bylo též představeno Centrum pro léčbu hydrocefalu na Neurochirurgické klinice FN Brno. V léčbě cévních onemocnění mozku se Neurochirurgická klinika zaměřuje především na diagnostiku a léčbu krvácivých cévních mozkových příhod, jako jsou spontánní intracerebrální krvácení a subarachnoidální krvácení z mozkového aneuryzmatu.

Na Neurochirurgické klinice LF MU a FN Brno je ročně provedeno více než 150 cévních operací a provedeno 500–600 ambulantních konzultací. V rámci tohoto programu Neurochirurgická klinika těsně spolupracuje s Neurologickou klinikou, Radiologickou klinikou a podle potřeby s dalšími pracovišti FN Brno.

Semináře se zúčastnilo asi 100 posluchačů a zástupců firem, kteří hodnotili jednotlivé příspěvky velmi kladně.

Věříme, že tato a další podobné akce dále zlepší spolupráci Neurochirurgické kliniky LF MU a FN Brno s nemocnicemi a odděleními v rámci Jihomoravského a Zlínského kraje a Kraje Vysočina.

ODDĚLENÍ CENTRA JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA LÉKAŘSKÉ FAKULTĚ MU

MGR. JARMILA ŠAFRÁNKOVÁ

ODDĚLENÍ JAZYKŮ NA LÉKAŘSKÉ FAKULTĚ JAKO SOUČÁST CENTRA JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ZAHÁJILLO SPOLEČNĚ S OSTATNÍMI FAKULTNÍMI ODDĚLENÍMI CJV V KVĚTNU ROKU 2012 PRÁCI NA TŘÍLETÉM PROJEKTU IMPACT – INOVACE, METODIKA A KVALITA JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V CIZÍCH JAZYCÍCH V TERCIÁRNÍ SFÉŘE V ČR.

Cílem projektu je proměna kvality výuky cizích jazyků v českém vysokoškolském prostředí. Jedinou výhodou projektu tkví v představení široké škály nejnovějších vzdělávacích přístupů a nástrojů, které nejsou v našem prostředí dosud metodicky zpracovány. Kvůli zajištění souladu s potřebami trhu práce a mezinárodní konkurenceschopnosti zapojuje projekt do svých aktivit velké množství zajímavých expertů z praxe i ze zahraničí.

Projekt je zaměřen na metodickou podporu jazykové výuky na vysokých školách, inovaci konkrétních jazykových kurzů v rámci řešitelských pracovišť, rozvoj metodiky kolaborativního učení v odborném cizím jazyce a na standardizaci hodnocení jazykových kompetencí v odborném jazyce. Důraz je kladen i na vzdělávání vyučujících cizích jazyků a v cizích jazycích, s důrazem na využitelnost v praxi a na podporu internacionalizace vysokoškolského prostředí.

Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a jeho hlavním realizátorem je Centrum jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity. Spoluřešiteli projektu jsou Technická univerzita v Liberci, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové a Česká a slovenská asociace učitelů jazykových center na vysokých školách (CASAJC).

Více informací na webové stránce: <http://impact.lingua.muni.cz>

PLÁNOVANÉ VÝSTUPY PROJEKTU IMPACT

SEKCE ANGLIČTINY

- inovace kurzů anglického jazyka pro vybrané bakalářské obory reflektující požadavky praxe a nároky znalostní ekonomiky pro větší uplatnitelnost absolventů na trhu práce,
- tvorba klasických a elektronických výukových materiálů pro studenty vybraných nelékařských oborů dle oborového zaměření,
- standardizace hodnocení jazykových dovedností studentů v oblasti anglického odborného a akademického jazyka podle SERR.

SEKCE ANGLIČTINY SE V RÁMCI SVÝCH DALŠÍCH

AKTIVIT SOUSTŘEDÍ DÁLE NA:

- vytvoření nového kurzu akademického psaní v rámci Pregraduálního programu pro motivované studenty lékařství s rozšířenou vědeckou přípravou (P – pool),
- organizaci kurzu akademického psaní pro vybrané specializace doktorského studijního programu,
- pořádání pravidelného intenzivního konverzačního kurzu anglického jazyka pro lékaře, zaměstnance, studující LF a pracovníky ve zdravotnictví.

SEKCE LATINY

- on-line jazyková poradna lékařské terminologie, která kromě individuálních konzultací bude nabízet přístup do databází revidovaných latinských klinických diagnóz vybraných oborů medicíny (traumatologie, chirurgie, kardiologie, gynekologie-porodnictví, ORL, apod.),
- elektronické interaktivní výukové materiály základů lékařské terminologie pro studenty nelékařských oborů s diferenciací dle oborového zaměření,
- on-line kurzy základů lékařské terminologie pro studenty LF v kombinované formě studia
- standardizace testování dle specifikací reflektující výstupní úroveň dle SERR pro jazyky (gramatika a lexikum),
- mezinárodní konference o metodice výuky a testování odborného jazyka se specifickým uplatněním.

SEKCE ČEŠTINY SE V RÁMCI TOHOTO PROJEKTU I V DALŠÍCH

SVÝCH PLÁNOVANÝCH AKTIVITÁCH SOUSTŘEDÍ ZEJMÉNA NA:

- standardizaci testování studentů podle SERR pro češtinu jako cizí jazyk,
- rozšíření nabídky kurzů českého jazyka pro cizince v anglickém programu: volitelné kurzy **Conversation in Medicine** pro studenty 5. a 6. ročníku (rozšíření komunikačních dovedností medika) a **Czech in Medicine** pro studenty 2. a 3. ročníku (doplnění znalostí v případě neúspěšného ukončení předmětu),
- aktualizaci elektronické podpory výuky v předmětech **Czech for foreigners I–VIII**,
- tvorbu nových učebních materiálů **Czech in Internal Medicine** a **Czech in Dentistry** ve spolupráci s klinickými pracovišti FN Brno,
- uspořádání konference o výuce češtiny pro mediky na lékařských fakultách v ČR.

IX. MEZINÁRODNÍ KONGRES INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ TELEMEDICÍNA 2013

DNE 4. A 5. BŘEZNA SE KONAL V HOTELU MYSLIVNA KONGRES TELEMEDICÍNA 2013 SE ZAMĚŘENÍM NA INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE VE ZDRAVOTNICTVÍ RESP. RADIOLOGII. TENTO KONGRES ZAČAL ZCELA NENÁPADNĚ JAKO AKCE PRO ZÁJEMCE O PACS A TELE-RADIOLOGII A SKONČIL BOUŘLIVÝMI DISKUZEMI. ZA DEVĚT ROKŮ EXISTENCE TĚTO AKCE SE Z NÍ STALO FÓRUM, KDE ZÁSTUPCI LÉKAŘŮ, NELÉKAŘŮ, TECHNIKŮ IT SPECIALISTŮ A FIREM DISKUTUJÍ O PROBLEMATICE TELEMEDICÍNY A IT TECHNOLOGIÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ.

V přednáškách zaznělo mnoho zajímavých témat souvisejících s informačními technologiemi a jejich využitím v praxi ve zdravotnických zařízeních.

Jednalo se o bloky:

- **Zasílání snímkové dokumentace, sdílení dokumentace, mobilní systémy**
- **Nemocniční informační systémy**
- **Digitalizace ve výuce**
- **Počítač či diagnostická pracovní stanice aneb software a hardware pro hodnocení snímků**
- **Diskuse na výše uvedená témata mezi přednášejícími a posluchači**

Pro přiblížení probíraných témat byl uveden stručný obsah některých vybraných přednášek. První část přednášek byla zaměřena na problematiku přenosu zdravotnické dokumentace (PACS) v rámci klinik a nemocnic, zabezpečení tohoto systému (přenosu dat), požadavky na tento systém z řad lékařů, jeho předpokládaný vývoj směrem do budoucna a dále také jeho ekonomický a uživatelský přínos.

Část přednášek byla zaměřena na pracoviště radiologa tj. pracovní stanice. Požadavky na tyto stanice se odlišují podle pracovišť a účelů,

k nimž mají být používány (výkonnost hardware, počet a parametry displejů, možnost popisu hlasem apod.). Neméně důležitou věcí je také ergonomie pracoviště tj. rozložení diagnostických monitorů, klávesnic atd.

Obzvláště zajímavá byla pak přednáška zabývající se prací radiologa tak, aby na něm nenechala žádné fyzické a jiné následky. Přednáška byla zaměřena na to, jak efektivně pracovat s ohledem na svoje zdraví včetně duševní hygieny a použití pomůcek k jeho zachování.

Další podstatnou část tvořily přednášky zaměřující se na možnosti využití tabletů a smartphonů včetně aplikací pro tyto platformy ve zdravotnictví. Jedním z hlavních bodů tohoto tématu bylo připojení se na dálku výše uvedenými platformami do nemocničního informačního systému. Tato možnost přináší profit jak lékařům, tak pacientovi. Aplikace nainstalované ve výše uvedených platformách dále umožňují lékařům mít vždy „po ruce“ např. 3D anatomický atlas, odborné knihy, časopisy apod.

Na všechna výše uvedená témata byla vedena diskuse mezi posluchači a přednášejícími, kteří si navzájem vyměňovali svoje názory a zkušenosti.

Nejbouřlivější ohlas mělo porovnávání způsobů zapisování nálezů. Skupiny zastánců diktafonů, programů na rozpoznávání hlasu, standardizovaných reportů a psaní na počítači byly vyrovnané, ale v závěru pře vyhrál rozpoznávač hlasu.

„Jako moderátora mě potěšila debata o využívání elektronických zdrojů informací a přednášky o elektronických atlasech. Z diskuze vyplynulo, že kniha je stále kniha a časopis je časopis a holt nad voňavý papír nového tisku není,“ pochvaluje si prof. Válek.

Akce svým rozsahem a zaměřením přerostla organizátory a stala se samostatnou platformou

a diskuzním fórem. Letos se této akce poprvé účastnili ve větší míře studenti lékařské fakulty a studenti oboru biomedicínské inženýrství.

„A musím říct, že to bylo setkání velmi užitečné s řadou nových, neotřelých nápadů a myšlenek, ale především diskuzí na různá témata. Zajímavá byla debata o využití tabletů ve zdravotnictví a srovnání situace v ČR, v některých zemích Evropy a v USA,“ spokojeně konstatoval organizátor akce prof. MUDr. V. Válek.

Desátý ročník proběhne v roce 2014 a přivítá samostatnou studentskou sekci, ve které budou nejlepší přednášky vyhodnoceny a odměněny.

XXV. VANÝSKŮV DEN A STÉ VÝROČÍ NAROZENÍ PROF. HENDRICHA

PŘIPOMEŇME SI S PROF. MUDR. M. SOUČKEM, CSC., PŘEDNOSTOU „DNEŠNÍ“ II. INTERNÍ KLINIKY LF MU A FN U SV. ANNY, U PŘÍLEŽITOSTI TOHOTO VÝZNAMNÉHO VÝROČÍ, OSOBNOST PROF. MUDR. RUDOLFA VANÝSKA, DRSC., I PROF. MUDR. FRANTIŠKA HENDRICHA, CSC.

Rudolf Vanýsek se narodil 5. 2. 1876 ve Velkém Týnci u Olomouce. Získal doktorát veškerého lékařství v Praze, habilitoval na ČVUT v Brně, pracoval jako první český primář v nemocnici u sv. Anny. V roce 1919 se stal členem přípravného výboru pro Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity.

Od r. 1919 pracoval jako řádný profesor a první přednosta Kliniky pro choroby vnitřní a nemoci nervové. S profesorem Babákem byl spoluzakladatelem Spolku českých lékařů v Brně (1924), zde byl zvolen prvním předsedou.

Děkanem LF MU byl v letech 1926–27, posléze i proděkanem.

Rektorem MU byl v roce 1932–33, opět posléze prorektorem. Byl předsedou Zemské zdravotní rady, získával zkušenosti na mnoha pracovních cestách (i do USA), které si sám hradil. Intenzivně pracoval do 70 let, ale i v důchodovém věku pracoval jako závodní lékař České státní spořitelny a lázeňský lékař.

Zemřel uprostřed práce 28. 8. 1957.

Prof. MUDr. Lambert Klabusay, DrSc., v roce 1985 navrhl, aby Spolek českých lékařů pořádal

vždy na jaře u příležitosti Vanýskových narozenin vzdělávací akci – Vanýskův internistický den.

Letos se tak odehrál již XXV., a to vždy ve spolupráci s Českou a Slovenskou internistickou společností. Tematicky tak byly postupně probírány nejdůležitější interní podobory a specializace za účasti hlavních odborníků působících v dané problematice. Namátkou je možno zmínit některá ústřední témata: Hematologie v interní praxi 2005, Endokrinní onemocnění v interní medicíně 2007, Léčba metabolického syndromu v interní medicíně 2009, Léčba chronického selhání ledvin 2011.

Po tragickém úmrtí prof. Klabusaye převzal z piety a jako závazek svému učiteli organizaci Vanýskova dne dosavadní předseda Spolku českých lékařů v Brně MUDr. Milan Kuman.

František Hendrich se narodil 27. října 1913 v Brně. Na LF MU promoval už v době Protektorátu Čechy a Morava v roce 1939. Po promoci pracoval téměř jako „venkovský lékař“ v Kroměříži, v Novém Městě na Moravě, v Rýmařově (kde v průběhu války ošetřoval i partyzány).

Po válce ordinoval, přednášel, věnoval se vědecké práci, školil lékaře.

V roce 1960 se vrátil do Brna jako uznávaný a zkušený internista.

V roce 1968 se stal proděkanem LF MU pro vědecko-výzkumnou činnost, byl členem vědecké rady LF UJEP. Od roku 1971 byl přednostou II. interní kliniky.

Zemřel 25. 11. 1985.

Letošní slavnostní den se konal 5. dubna v hotelu Voroněž, hlavní přednášku přednesl prof. MUDr. Vítovec, CSc., na téma Kardiorenální syndrom

V prvním bloku, jehož koordinátorem byl prof. Souček, vystoupili všichni, kteří tzv. prošli II. interní klinikou.

MUDr. P. Svačina, CSc., se svým referátem ke stému výročí narození prof. Hendricha, prof. MUDr. J. Mayer, CSc., který prezentoval úspěšnou léčitelnost nádorového onemocnění v oblasti chronické myeloidní leukemie, prof. MUDr. M. Kvapil, CSc. (Praha) s problematikou diabetu, prof. MUDr. M. Souček, CSc., s topikou hypertenze a první část programu zakončil prof. MUDr. J. Špinar, CSc.

Koordinátorem 2. bloku byl prof. MUDr. Vorlíček, CSc., Dr.h.c., který nastínil Strategie České onkologické společnosti ČLS JEP při organizaci onkologické péče v ČR.

Následovala vědecká vystoupení prof. MUDr. A. Hepa, CSc., prof. MUDr. R. Česky, CSc. (Praha), prof. MUDr. M. Anděla, DrSc. (Praha).

Koordinátorem 3. části byl MUDr. Kuman, který celé sympozium uzavíral s tématem Transplantace solidních orgánů v ČR po prof. MUDr. P. Husovi, CSc., a prof. MUDr. O. Viklicém, CSc. (Praha).

Tato tradiční akce má vždy vysokou odbornou úroveň a hojnou návštěvnost: 200–300 lékařů z obou republik.

- Je oblíbená nejen mezi posluchači, ale i mezi přednášejícími.
- Koná se 1× za 2 roky v alternaci s Internistickým kongresem v Brně.
- Zvláště Vanýskova dne je bezplatná účast – nejsou vyžadovány registrační poplatky. Akce je plně financována sponzorskými příspěvky.
- Letošní jubilejní ročník byl velmi kladně hodnocen jak posluchači, tak přednášejícími, kteří přislíbili podporu i do budoucna. **Takže kontinuita této oblíbené vzdělávací akce v Brně je, doufejme, zachována i do příštích let.**

ETHICAL CHALLENGES FOR BASIC AND TRANSLATIONAL STEM CELL RESEARCH

BIOLOGICKÝ ÚSTAV LF MU POZVAL V BŘEZNU NA PŘEDNÁŠKU VÝZNAMNÉHO EVROPSKÉHO ODBORNÍKA V OBLASTI LÉKAŘSKÉ ETIKY PROF. GORANA HERMERÉNA Z UNIVERSITY V LUNDU, ŠVÉDSKO

How did you start working in the field of ethics?

Ethics is full of interesting problems. Let me begin with three examples of somewhat different character.

A child is severely ill, and the prognosis is uncertain. The father wants to prolong aggressive medical treatment, but the mother refuses. What should the doctor do?

A new cancer drug is slightly more effective than other available alternative treatments, but extremely expensive. The life of at least a hundred people with less complicated diseases can be saved for the sum that will prolong the life with two months of a patient suffering from a non-operable cancer. How should the limited health care resources be used in this case, if a choice is necessary?

The recent controversy over the publication of research on genetically engineered strains of the H5N1 avian flu influenza virus: publication can stimulate research, which will increase our understanding of intriguing problems in molecular medicine. But at the same time it could be used by terrorists or for biological warfare. Should publication be stopped or prohibited? Why?

Ethics is both an academic field with its own methods, knowledge, journals, conferences – and a practical activity where the challenge is to illuminate and, if possible, solve problems of the kind illustrated by the examples above. The works on ethics by the German philosopher Kant belong to the first category, and the reports of the Nuffield Council and the European Group on Ethics to the second, as do discussions with researchers on problems of publication ethics, or with intensive care doctors on whether a particular treatment should be stopped or not in the light of what patients and relatives wish.

Confronted by practical examples you begin by describing the choices and the alternatives – and what is known about them and their consequences. Here two things are important: an interdisciplinary approach – you need competences of different kinds and they need to be integrated. Besides there are uncertainties and gaps in our knowledge that you have to be open about.

What is it that fascinates you most in this field?

I am fascinated by the problems of choosing between alternatives. They represent genuine difficulties, in particular the more dramatic life-and-death issues at the beginning and end of life. Moreover, new developments in genetics and epigenetics open new possibilities but create new challenges at the same time. The many less dramatic issues that arise during the journey of life are fascinating as well, also the public health issues that concerns the health and quality of life of groups of people or nations.

I have been much involved in ethical aspects of new science and new technologies, such as stem cell research, nano technologies, synthetic biology or surveillance technologies – but also of the very difficult problems of setting priorities in health care. What is fascinating is to put the problems in a somewhat larger context and explore the value conflicts that they give rise to.

I am not only intrigued by the difficulties and the conflicts, but also of the way in which these value conflicts can be dealt with.

What are the difficulties?

There are many difficulties, for instance, in a global perspective the differences between the conditions under which people in different parts of the world live. Human rights, social justice and fairness will continue to be important concerns in the future. We are becoming more and more dependent on each other in the wake of the globalization process.

The difficulties in health care include economic pressures, and in scientific research the pressure to publish – with more focus on quantity than on quality – which can tempt or press people to do things that they are aware that they should not do.

What is your dream/aspiration in your profession?

To be able to stimulate and take part in an ongoing dialogue where the difficulties are identified, the various positions clarified, and arguments for and against the positions are discussed openly – with intellectual honesty combined with respect for the points of view of others.

Göran Hermerén, questions by Martina Vrablikova

VÝZKUM: TĚMĚŘ PĚTINA SENIORŮ NAD 70 LET TRPÍ DEPRESEMI A PORUCHAMI PAMĚTI

Deprese a poruchy paměti patří mezi významné problémy, které ovlivňují soběstačnost seniorů nad 70 let. Závažné poruchy paměti, které starým lidem komplikují život, vědci zaznamenali u 11 % sledovaných a u 18 % byla odhalena deprese. Vyplývá to z výsledku sedmiletého výzkumu zdravotního stavu seniorů, který provedla Klinika interní, geriatrické a praktického lékařství Lékařské fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s praktickými lékaři ze Zlínského a Jihomoravského kraje.

„U starších lidí má navíc deprese dlouhodobější průběh, často nebývá včas odhalena a projevuje se tělesnými obtížemi. Seniori si pak stěžují na subjektivní obtíže, jejichž příčinou je neuspokojivý psychologický stav,“ uvedla přednostka Kliniky interní, geriatrické a praktického lékařství LF MU Hana Matějovská-Kubešová. Odborníci z České gerontologické a geriatrické společnosti proto požadují, aby byly testy pro včasný záchyt deprese a demence zařazeny jako součást preventivních prohlídek obyvatel nad 65 let.

„Poruchy paměti ve vyšším věku se u seniorů projevují také chybami v užívání léků a v léčebném režimu, což může následně negativně ovlivnit jejich zdraví,“ zdůraznila Kubešová. Pouze necelá polovina sledovaných uvedla, že zhruba ví, kolik léků užívá, a jen 13 % uvedlo, že ví k jakému účelu. Naпротив tomu 75 % tvrdí, že si nikdy nezapomene včas nechat předepsat další balení léku.

Komplexní výzkum byl zahájen v roce 2006 a zúčastnilo se jej 161 seniorů, z toho 101 žen a 60 mužů, v průměrném věku 73 let z okresů Uherské Hradiště, Hodonín a Zlín. Počáteční vyšetření bylo opakováno za 18, 48 a 84 měsíců. Lékaři sledovali dynamiku vývoje jednotlivých chorob nemocných, vývoj soběstačnosti, změny farmakoterapie a také psychické funkce, zejména deprese.

IV. KONFERENCE VÝUKOVÉHO A PUBLIKAČNÍHO PORTÁLU AKUTNĚ.CZ

BRANDOVÁ MARKÉTA, KOSINOVÁ MARTINA, SMÉKALOVÁ OLGA, ŠTOURAC PETR

Již IV. konference AKUTNĚ.CZ, jež je určena studentům LF, mladým lékařům i nelékařským zdravotnickým profesím, se tradičně konala na půdě Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně dne 17. 11. 2012, a to symbolicky na Mezinárodní den studentstva. Konference se konala pod záštitou děkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity, ředitele Fakultní nemocnice Brno a České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny a letos čítala hlavní lékařskou sekci, sekci porodnické anestezie a sekci sesterskou.

Celkem se konference zúčastnilo 48 přednášejících a lektorů a 414 posluchačů, z toho 164 lékařů, 73 studentů lékařských fakult, 118 posluchačů sesterské sekce a 59 posluchačů z řad pořadatelského týmu AKUTNĚ.CZ. Lékařskou sekci z praktické stránky obohatily 4 workshopy, kterých se zúčastnilo celkem 91 participantů: ... jde o čas..., Bálintovská skupina, Bronchoskopický workshop a workshop určený výhradně studentům - Pokročilý simulátor akutních stavů METI®. Letošní novinkou byl certifikovaný Kurz ultrazvukem navigované regionální anestezie, kterého se zúčastnilo 12 lékařů.

Od brzkého rána se začali scházet první účastníci a vše napovídalo tomu, že tento rok bude z hlediska účasti ještě bohatší než ten minulý. Během slavnostního zahájení jako první přivítal posluchače MUDr. Petr Štourač, organizační garant konference, a představil významné hosty – prof. MUDr. Pavla Ševčíka, CSc., nového přednostu ARK FN Ostrava, prim. MUDr. Igora Sase z KARIM FN Brno a RNDr. Dinu Štěrbovou, organizátorku české nemocnice Baltistan v pohoří Karakoram a patronku Nadačního fondu AKUTNĚ.CZ. Poté již následovala paralelně probíhající lékařská a sesterská sekce. Letošní novinkou byla Sekce porodnické anestezie, která proběhla ve dvou dopoledních blocích a byla posluchači velice pozitivně hodnocena. Co je nového v porodnické anestezii a analgezi, nám prozradil Petr Štourač. Anestezii a analgesii v peripartálním období se věnovali Jan Bláha a Pavlína Nosková. Dagmar Seidlová zde objasnila problematiku akutních stavů v porodnictví.

V lékařské sekci, v bloku intenzivní medicína, se představil dr. Otáhal z VFN se svou přednáškou Recruitment manévry (RM) v rámci ARDS. V úvodu zmínil základní problematiku ARDS, zaměřil se na klasifikaci podle nové Berlínské definice ARDS z roku 2011. Dále probral vliv PEEPu na mortalitu ARDS. Hlavním bodem pak byly jednotlivé typy RM, jejich charakteristika, výhody či komplikace. Na závěr zdůraznil, že zatím neexistují žádné „velké“ studie, které by prokazovaly vliv RM na snížení mortality.

V bloku Bolest se chopil mikrofonu dr. Kubricht z Prahy s přednáškou shrnující stav a výhledy Acute Pain Service v České republice a v Evropě. Hned v prvních minutách přednášky zazněla výzva k posluchačům "lingvistům" ohledně zamyšlení nad českým ekvivalentem anglického Acute Pain Service. Jako tzv. úhelné kameny APS označil bolest jako pátou životní funkci (nutnost monitorace i léčby abnormálních hodnot), určení týmu pro léčbu akutní bolesti, definování rámcových nemocničních pravidel pro diagnostiku a léčbu bolesti, vzdělávání personálu, poučení pacientů a dodržování principů zlepšování kvality péče. Hana Neudertová, klinická psychologka z FN Brno, se nám pokusila sdělit, jak účinně bojovat se syndromem vyhoření a emoční vyprahlosti v intenzivní medicíně. Na její přednášku navazoval workshop Bálintovská skupina, kterou si účastníci mohli zkusit na vlastní kůži.

Další výjimečností konference AKUTNĚ.CZ je již tradičně možnost sledování veškerých přednášek, letos dokonce ve všech třech paralelních sekcích, on-line na webu. On-line sledovalo přednášky lékařských sekcí 67 posluchačů z ČR, SR a Lucemburska s unikátní IP adresou s celkovými 403 přístupy.

Už napočtvrté se podařilo sestavit zajímavý a různorodý program přednášek, věříme, že nejenak tomu bude i příští rok 16. 11. 2013 na V. konferenci AKUTNĚ.CZ.

POSTŘEHY ÚČASTNÍKŮ KONFERENCE:

MUDr. Alexandra Lamprechtová, ARO KN Liberec

Co říkáte na letošní skladbu odborného programu? Co Vás nejvíce zaujalo?

Letošná skladba odborného programu byla opět vynikající. Zúčastnila jsem se jen dopoledňajšího bloku přednášek, lebo popoludní ma čakal program na workshopoch. Z prednášok ma najviac zaujalo zdelenie „O živote ultrazvuku v rukách anesteziologa“. Žiaľ, v našej nemocnici je táto pomocka pomerne málo používaná, preto som uvítala možnosť sa viac o nej dozvedieť.

Zúčastnila jste se nějakého workshopu? V případě že ano, co jste si z workshopu odnesla?

Zúčastnila som sa brochoskopického workshopu, kde oceňujem možnosť prakticky si skúsiť bronchoskopiu a intubáciu pomocou bronchoskopu. Okrem odbornej stránky by som rada zvýdvihla aj ľudskosť o ochotu dr. Turčániho zodpovedať naše dotazy.

Pavel Honig – student VL UP Olomouc, Bc. záchranář (Ostrava)

Jak se Vám jako studentovi líbil letošní program? Co nebo kdo Vás nejvíce zaujal?

Současné špičky v jednotlivých oborech si pripravily prezentace, které byly na míle vzdálené učebnicové šedi, vše bylo prezentováno ve formě vhodné pro studenty, která zároveň nenudila ani již dostudované lékaře. To vše hojně prokládáno kazuistikami a podepřeno daty EBM výzkumu z celého světa. Nejvíce jsem se těšil na prof. Ševčíka, kterého jsem konečně potkal „naživo“. A nejvíce mě zaujal dr. Doleček z OUP FN Brno s jeho simulátorem akutních stavů.

Zúčastnil jste se nějakého workshopu? V případě že ano, co jste si z workshopu odnesl?

Zúčastnil jsem se workshopu „**Pokročilý simulátor akutních stavů METI®**“ a nezbývá než konstatovat, že to bylo to nejrealističtější, co jsem kdy během výuky zažil. Každý z nás, kdo má vztah k urgentní medicíně, si vyzkoušel různé simulované situace a různé soutěže, ale po absolvování tohoto workshopu musím konstatovat, že nic z toho, co jsem předtím zažil, se tomuto ani zdaleka nepřiblížilo. Při výuce urgentní medicíny jsou dle mého nejdůležitější dvě věci, neustálé drilování a pak absolutně realistický scénář a postup na místě, respektive nutnost opravdu vyšetřit pacienta a slyšet reálný poslechový nález, byť se jedná o simulátor. Podtrženo sečteno, jsem rád, že jsem měl možnost projít workshopem, pod vedením lidí, kteří to s výukou urgentní medicíny myslí opravdu vážně. **Je skvělé, že Lékařská fakulta v Brně podporuje takové projekty.**

REPORTÁŽ Z KURZU URGENTNÍ MEDICÍNY 2013

KAČMÁROVÁ KATARÍNA, HARAZIM HANA, KOTLEBA DANIEL, SMÉKALOVÁ OLGA, ŠTOURAČ PETR

Rok sa s rokom zišiel a zrovna v tej chvíli, keď konečne prišla jar, na dvere zaklopal aj Kurz urgentnej medicíny. Ako už tradične sa jeho kulisami stal Kampus Masarykovkej univerzity a ako už tradične boli miesta pre účastníkov obsadené do 20minút od spustenia registrácie. Záujem o urgentnú medicínu a medicínu katastrôf je neustále enormný. A ako prebehol, aké boli straty, čo účastníkov najviac šokovalo a čo vlastne znamenajú mnemotechnické pomôcky ABCDE, 4H+4T, MIST, SAMPLE alebo CHLAP? Viacej v našej reportáži.

Hlavné motto kurzu znie: „Od nás pro Vás“. Skutočným naplnením tohto hesla je práca desiatok dobrovoľníkov z radov medikov a lekárov, bez ktorých pomoci by organizácia kurzu bola nemožná.

V prvej prednáške nám urgentnú medicínu predstavil odborník na slovo vzatý – **dr. Zvolánek zo ZZS JmK**. Ako postupovať v prípade prvého kontaktu s pacientom v prostredí urgentnej medicíny objasnila **dr. Zuchová**, apelovala najmä na nepodkročiteľnosť dôkladného fyzikálneho vyšetrenia, kde je nutné nepodceniť ani jedno P z piatich (pohled-pohmat-poslech-poklep-per rectum). Leteckú záchrannú službu, ktorá v roku 2012 v kraji Vysočina prepravila 545 pacientov, priblížil **dr. Vaňatka**. Zdôraznil najmä nutnosť opatrného prístupu k vrtulníku, keď je rotor zastavený, predstavil jeho vybavenie a praktické uloženie potrebného zdravotníckeho materiálu v obmedzenom

priestore a na záver šokoval kazuistikou dopravnej nehody kamiónu s plne obsadeným osobným vozidlom. Polytraumatu v prednemocničnej starostlivosti sa venovala **dr. Freyová** (ZZS JmK). Čo znamenajú písmenka ABCD je každému určite jasné. V prostredí urgentnej medicíny sa pridáva písmenka E- exposure. Ďalšia predstavená skratka je SAMPLE (signs+symptoms, allergies, medication, past medical history, last oral intake, events leading to the injury/illness) alebo MIST (mechanism of injury, injuries, signs, therapy). V téme polytrauma pokračoval **dr. Doleček**, ale tentokrát z pohľadu nemocničnej starostlivosti. Šokujúce obrázky, ktoré sprevádzali strhujúci výklad, isto pripravili mnohé žalúdky na nadchádzajúci obed.

Priamo z obednej pauzy rozžiarenej jarným slniečkom, ktoré skutočne nabralo na sile, nás priamo do mrazivého dňa na diaľnici D1 vrhol **dr. Novotný**. Jar pred piatimi rokmi tiež prichádzala váhavými krôčikmi, a tak sa stalo, že v marci túto najdôležitejšiu českú dopravnú tepnu pokrýval ľad. Následkom bola hromadná nehoda, ktorej sa zúčastnilo 100 áut. V rámci urgentnej medicíny nejde opomenúť zvláštnosti prvej pomoci u detí a novorodencov, čomu sa vo svojej prednáške venoval **dr. Dominik** z Kliniky detskej anesteziológie a resuscitácie v Dětskej fakultnej nemocnici v Brne. Hypotermie, akcidentálnej aj liečebnej sa venovala **doktorka Kubalová**. Špecifiká resuscitácie podchladeného pacienta, zásady vyprostovania z lavíny a prekvapivé kazuistiky o pacientoch prežívších bez neurologického deficitu nenechali nikoho chladným. O poskytovaní zdravotnej starostlivosti v bojových podmienkach porozprával zástupca Armády ČR – **prap. Jaroslav Duchoň**. Vo svojej prezentácii predstavil ešte desivejšie obrázky priamo z bojového poľa aj z nasledujúcich línii ošetrovania. Nechýbali ani autentické videá či už zo simulačných cvičení alebo priamo z terénu na bojových misiách. Ďalšiu veľmi špecifickú odnož urgentnej medicíny predstavila **dr. Baláková** – vodnú záchrannú službu. **Dr. Peřina** z Kliniky ústnej a čeľustnej chirurgie predstavil problematiku úrazov v maxilofaciálnej oblasti. Sled menej obvyklých situácií (záchrana na bojovom poli, vo vode, v zime...) uzavrel **dr. Doleček** dvomi prednáškami, ktoré zasa zhrnuli obecné a základné postupy resuscitácie podľa posledných guidelineov či v terapii otráv.

Náročný deň plný prednášok skončil v neskorých večerných hodinách. V skutočnosti, tá náročnejšia časť kurzu na účastníkov ešte len čakala.

POZRIME SA NA ŇU OČAMI ÚČASTNÍKA, TAK AKO TO VIDELA KATKA

KAČMÁROVÁ:

„Nedeľa ráno – zdá sa, že nás čaká krásny slnečný deň! Je 7.50 a k hlavnému vchodu kampusu sa hrnie hromada študentov. Vodič trolejbusu, z ktorého práve všetci vystúpili, musí tušiť, že sa na fakulte deje niečo veľké!

Každý mieri na svoje stanovište. Naša skupina začína zaistovaním periférneho žilného prístupu. Po tom, čo **dr. Kubalová** predvedie na spolužiačke zavedenie kanyly do kubitálnej vény bez straty jediného erytrocytu, sa každý z nás chopí ihly a pod dozorom zostavuje set s hadičkou na preploch a snaží sa trafiť žilu ochotného dobrovoľníka. Nič človeka hneď z rána nepreberie tak dobre, ako pichnutie ihlou! Podľa ukážky to vyzerá byť vcelku jednoduchá záležitosť, no trasúce sa ruky a málo zautomatizovaný postup si vyberá svoju daň – prvá kvapka krvi padá na nohavice, ďalšia na buničinu, zopár na zem. Vďaka doktorkinej trpezlivosti a starostlivému individuálnemu prístupu ale nezostáva žiadna žila nezaistená a s náplastami v lakťových jamkách sa postupne presúvame k nácviku zavádzania intraoseálnych ihliet. Rovnako ako na prednáške včera aj tu nám doktor

pripomína nutnosť ihneď po zaistení prístupu prepláchnuť ihlu bolusom 10 ml fyziologického roztoku v priebehu 4 s v prípade, že je pacient v bezvedomí. Ak je vedomie zachované, pre zníženie bolestivosti sa podáva lokálne anestetikum v 2 ml.

Prvá hodina ubehla ani neviem ako a už stojíme pri **doktorovi Dadákovi**, kde náš čaká Advanced Life Support. Z prednášok a kníh to poznáme síce všetci, akonáhle je ale človek postavený do úlohy Team leadera, nevie, na čo skôr myslieť. Na pokyn vedúcej teamu začínam horlivo stláčať pacientov hrudník! Doktor pozorne sleduje čas pri každom našom kroku a ja som prekvapená, koľko drahocenných sekúnd strácame pri kontrole pulzu alebo pri trochu rozpačitom zaistovaní dýchacích ciest. Kým to človek nepočíta, ani sa mu to tak nezdá. Ešte stále nie sme zvyknutí využívať všetky pomôcky z resuscitačného kufrika. S ďalšími scenármi si striedame úlohy v skupinke a každý môžeme na vlastnej koži pocítiť, aké ťažké je resuscitovať, keď je rozhodovanie na jeho hlave.

Teraz je na rade súťažné stanovište! Je z nás posádka RLP vyslaná k pacientovi, ktorý spadol v kúpeľni a pravdepodobne si zlomil ruku. Hneď po príchode ho zasypávame otázkami. Na „obyčajnú“ zlomeninu ruky sa mi ale zdá byť akýsi bledý. Tlak klesá, pulz je nitkovitý. Šok! Ale kde je príčina? Pri rozmýšľaní ma trochu ruší pacientova manželka, ktorá sa snaží presadiť a svojrázne mu do ruky podáva pohár s vodou spolu s liekmi, ktoré pravidelne užíva. Podľa palpačne citlivého brucha usudzujeme, že pán krváca do brušnej dutiny. Mali sme sa ale lepšie zamerať na anamnézu a dopátrali by sme sa k pravej príčine, ktorou bol gastroduodenálny vred po ASA a NSAID.

Doktor Pelikán už tradične upozorňuje na difficult airway management. Čo ma zaujalo najviac je praktický nácvik predsunutia dolnej čeľuste za súčasnej fixácie krčnej chrbtice pacienta ležiaceho na zemi v bezvedomí kľačiac za jeho hlavou a jej zovretím medzi vlastné kolena.

Po obede nič tak nepreberie ako obehovo nestabilný kolabujúci pacient METI po dopravnej nehode. Páči sa mi, že nás pán **doktor Doleček** rozdeľuje na dva tímy – posádku ZZS a tím urgentného príjmu. Veľmi dobrý nápad je aj nácvik vzájomnej komunikácie medzi oboma tábormi pomocou vysielaciek, pričom spojovací článok – dispečing, reprezentuje sám pán doktor. Učíme sa poskytovať a prijímať informácie o pacientovi z terénu. Ich správne vyhodnotenie nám umožňuje pripraviť si všetko potrebné na UP. Samotné predávanie pacienta záchrannou službou a prevzatie týmom UP už priamo v nemocnici je taktiež dobrou skúsenosťou.

Nasleduje zmena a dostávame sa k riešeniu prvej pomoci a resuscitácie u detí. Zaujala ma téma laryngitíd a tak pozorne počúvam **dr. Košuta** a jeho odborné rady. V PNP poukazuje na alternatívu zabaliť dieťa a posadiť ho pred otvorenú mrazničku v prípade, že počasie vonku nie je dostatočne chladné a teda otvorené okno by nemalo žiadúci efekt. V nemocničnej fáze liečby zdôrazňuje dobrý účinok kortikoidov a antihistaminik 1. generácie, ktorých vedľajší účinok v zmysle sedácie je v tomto prípade vítaný.

Konečne sa dostávame na čerstvý vzduch a pri sanitnom voze si skúšame nasadzovanie krčného límca, páňového pásu a uloženie pacienta do vakuovej matrace. Natlačiť nosítka s pacientom do sanitky rozhodne nie je jednoduchá záležitosť a vyžaduje to určitú fyzickú zdatnosť.

Pred nami je posledná výzva. Pod dozorom pani **doktorky Zuchovej** sa snažím uvoľniť dýchacie cesty obeti dopravnej nehody v aute a následne ju šetrne dostať von z auta. S príchodom jarného počasia a nárastom počtu motocyklistov na cestách je určite opodstatnený aj nácvik zloženia helmy z hlavy pacienta s minimalizáciou jej pohybu a vzniku ďalšieho zranenia.

Ani neviem ako a deň je za nami! V hlave si stále prehrávam jednotlivé úlohy a všetky dnešné skúsenosti ma znova utvrdili v tom, že je **dôležité a podstatné ovládať teóriu, ale knihy nie sú všetko a dostať jednotlivé úkony do rúk a zautomatizovať postupy sú veci pre záchranu človeka v reálnom živote nevyhnutné.**

Nestačí sa spoliehať na to, že „nejak to už spravím“, „nejak to hádam urobím“, je potrebné precvičovať to znova a znova!“

VE ZDRAVÉM BRNĚ ZDRAVÝ ZUB

PETR HALAMA, LOCAL PROPHYLAXIS OFFICER BRNO

FOTO: LUKÁŠ ŘÁDEK (WWW.FOTOLUKIS.CZ)

TATO AKCE JE VŠEOBECNĚ VEŘEJNOSTÍ VŘELE PŘIJÍMANÁ UDÁLOST A NEBYLO TOMU JINAK ANI LETOŠNÍ JIŽ 5. ROČNÍK, KTERÝ SE TRADIČNĚ ODEHRÁL NA NÁM. SVOBODY, A TO 24. 4. 2013.

Oproti předchozím ročníkům jsme měli podstatnou výhodu, tou bylo překrásné počasí a neobvyklý zájem občanů a návštěvníků moravské metropole. Ze strany studentů jsme se setkali s velkou ochotou se do akce zapojit. Myslím, že každý ze školitelů, ale zejména ti z nižších ročníků, si užívali chvíle, kdy byli považováni za skutečné odborníky a kdy mohli hovořit s návštěvníky jako respektovaní lékaři. A právě rozvíjení komunikačních dovedností studentů s pacienty všech věkových kategorií a sociálních skupin bylo jedním z cílů této akce.

A praxe? Bohužel jsem se během dne setkal jen s málo lidmi, kteří mi byli schopni předvést uspokojivou techniku péče o svůj chrup. Pouze malé procento uvádělo, že s nimi jejich praktický zubní lékař techniku čištění zubů probíral či nacvičoval. To vše vyzdvihuje cíle naší akce a upozorňuje na potřebu rozšiřovat znalost používání správné techniky čištění zubů. Nicméně nesnažili jsme se pouze naše spoluobčany vzdělávat, naším cílem bylo též lidi motivovat a ukázat jim pocit uspokojení, který může člověk získat z pocitu dobře vyčištěných zubů a úst.

Podívejme se na letošní ročník v číslech:

účastnících studentů bylo 108, každý z nich strávil na náměstí Svobody průměrně 5 hodin, během kterých proškolil 20–30 spoluobčanů, což v celku činí asi 2–3 tisíce proškolených obyvatel. Rozdalo se 600 kartáčků, ovšem pouze těm, kteří byli ochotni si s ním podle našich instrukcí vyčistit chrup.

A získali jsme asi 1 milion pozitivních ohlasů a vykouzlili jsme spoustu krásných úsměvů.

DOJMY STUDENTA 1. ROČNÍKU ZUBNÍHO LÉKAŘSTVÍ

Je slnkom zaliaty, skoro letný, aj keď predsa jarný, deň. Centrom Brna sa valia akísi ľudia celí v bielom a každý si myslí, že utiekli asi z nejakého nápravovýchovného zariadenia. Keď nás však uvideli pri modrom stane a v rukách sme mali modely zubov, kefky, ústne vody a rôzne iné pomôcky dentálnej hygieny, hneď všetkým došlo, že asi ide o niečo iné. Už po piaty raz sa totižto konala preventívna akcia v Zdravom Brne zdravý zub, na ktorú, myslím si, sú už ľudia zvyknutí a tešia sa na ňu. Rovnako sme sa na tento deň D nevedeli dočkať ani my, študenti, zvlášť prvého ročníka, ktorí sme takúto príležitosť mali po prvý raz. Predsa len: „stretli sme sa so svojimi budúcimi pacientami“ a zistili sme, aké asi problémy ich trápia, čo im je najviac nejasné a vyskúšali sme si komunikáciu s nimi.

Cieľom akcie bolo, samozrejme, aj odbúrať strach zo stomatológov, ktorí je medzi našimi spoluobčianami, a zvlášť deťmi, takmer najvyšší – zo všetkých lekárskejších povolání. Snažili sme sa im vysvetliť, že ak sa budú snažiť robiť všetko tak, ako im radíme, viac ako raz za rok na preventívnej prehliadke zubára vidieť nemusia..

Vyzdvihovali sme hlavne pozitívny účinok fluoridov. Ďalej sme sa snažili odstrániť nesprávne mýty o 3 minútach čistenia zubov, používaní bielacích (a hlavne abrazívnych) zubných pást a vysvetliť, prečo elektrické zubné kefky nemôžu nahradiť tie mechanické a že každý, kto má zdravú aspoň jednu ruku, by ich nemal používať.

Ľudia celkovo hodnotili našu prácu veľmi pozitívne a niektorí nám aj viacnásobne ďakovali, že robíme veľmi prospešnú činnosť. Videl som na nich aj odhodlanie, že zvolia spôsob hygieny, aký sme ich naučili a že si naše rady zobrali k srdcu. Je to pre nás pozitívna spätná väzba a potešenie, že táto akcia má veľký zmysel a nerobili sme ju pre nás, ale pre našich pacientov. Chcem sa týmto spôsobom poďakovať aj Spolku, aj našim sponzorom, že Zdravý zub sa mohol uskutočniť a dúfam, že sa tak stane aj každý ďalší rok.

naše fakulta

Zpracovala, redakce, kontakt:

Mgr. Irena Wernerová
manager vnějších vztahů
a komunikace
Lékařská Fakulta
Masarykova univerzita
Kamenice 5
625 00 Brno
wernerova@med.muni.cz

www.med.muni.cz
www.muni.cz

grafické zpracování, sazba:
Radim Šustr, DiS.
Institut biostatistiky a analýz MU

Vydává:
Masarykova univerzita
Žerotínovo náměstí 9
601 77 Brno

MK ČR E 20240

4. ročník, květen 2013

ISSN 1805-0131 (on-line)
ISSN 1805-014X (print)

Nové příspěvky, které budete chtít publikovat v dalším čísle bulletinu, zaslejte, prosím, na adresu redakce.

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

naše fakulta

informační bulletin
Lékařské fakulty
Masarykovy univerzity

ISSN 1805-0131
ISSN 1805-14X

